

III. 1.

Děti budou v půlkruhu asi v polovině (o něco více doprava), přitom půlkruh bude trochu natočen směrem doprava, kde bude Adamova židle. Cyril se posléze usadí někde na kraji vlevo.

Bude-li to technicky možné, budou děti sedět na lavicích, aby je všichni lépe viděli. Pořadí zleva doprava: 2, 4, 3, 1.

Adam s Cyrilem přicházejí do výchovného centra a zastaví se po vystoupení na pódium – Cyril na vyšší, Adam na nižší rovině; děti sedí v tureckém sedu na zemi v půlkruhu a čtou si. Děti by mohly být odlišeny bulou na krku.

Cyřil (nasupeně): *Nebdale pokyne hlavou směrem k dětem.* „Tady. Tihle čtyři chudáci ti byli přidělení.“

Adam: *Nejistě, zjišťuje svou funkci. Ovšem bez nějakého strachu i bez nadšení.* „A já je mám učit?“

Cyřil: *Palce za opasek, popojde směrem k dětem, první větu velmi pohrdavě.* „Co bys je asi tak ty pauza mohl naučit? Otočí se k němu, nakloní se nad něj. Ty budeš jen dohlížet, jde pomalu k dětem, mluví důrazně a důležitě, jde přece o budoucnost obce. aby si hrály předepsaným způsobem. Aby zpívaly schválené písně a pohladí dítě 2 po hlavě. To zvedne hlavu, Cyril zvedne ukazováček jako „dávej pozor a poslouvej!“ dbaly na zušlechtování těla.“

Adam: „... a dál?“

Cyřil (rozzlobeně *rázně vyrazí k Adamovi*): „Poslouvej mě, ty nebudeš dělat pokud možno vůbec nic, jasné? - Zase se k němu naklání, následně se narovná, spojí ruce za zády a mluví k publiku, poodejde kousek doprava dozadu, takže je natočen kolmo k oblouku dětí: Jedině tak nic nezkazíš.“

Adam (sebevědomě, *vystoupí na vyšší rovinu, směrem k Cyrilovi*): „Cyrile, vy mi hrozně křivdíte. Otočí se k divákům. Připouštím, nezačal jsem nejlépe, ale *prosebně, naléhavě*: chápejte, všechno je tu pro mě nové!“

Cyřil (ušklíbne se, *jen napůl otočí hlavu přes rameno*): „Pche.“

Adam: „Tentokrát vás nezklamu, nějaké gesto vyjadřující odhodlání, sebejistotu: vždyť já si s dětmi rozumím! Podívejte!“ *Upraví si oblek, učísne vlasy a jde s rozhodnou strojeností. Přejde až na pravý kraj pódia, takže půlkruh dětí je natočen přímo k němu.*

Přejde k dětem, děti jako jeden zvednou hlavy od knih.

Adam (*nadechne se, strojeně tleskne, v mírném předklonu se sepjatýma rukama se mírně natáčí v půlkruhu a šišle*): „Tak čó, děti? Jakpak še dneška máme, šme dneška hodné?“

Dítě 1 (po chvíli ticha, *kdy Adamovi ztuhne úsměv – což ovšem nebude vidět – a stále s křečovitě sepjatýma rukama se narovná, a tím oddálí od dětí, ledově*): „Máte nějakou ošklivou logopedickou poruchu (poluchu)?“

Adam se strojeně, ale jen krátce zasměje a přes nižší rovinu obchází obloukem dětí (takže jejich půlkruh doplňuje protilehlým půlkruhem) a pospíchá k Cyrilovi. Adamovi poněkud sklapne, nejistě couvá zpět k Cyrilovi, děti se jako jeden opět vrací ke své četbě. Cyril se otočí k publiku a spráskne ruce.

Cyřil (do plénu): „Jak se tohle mohlo stát. Já – strážce obce jde dopředu k divákům – nejlepší z občanů, tu musím sedět a hlídat tenhle... opičí cirkus.“

Adam (*stojí mezi dětmi a Cyrilem a šeptne stranou*): „Nevíte, co mi to říkal?“

Cyřil (pokračuje v samomluvě): „Já! Já bych měl potírat bezpráví, hájit hodnoty civilizace, ne tady... tohle.“

Adam (zkouší opět na děti, *stojí přitom na začátku půlkruhu vedle 2*): „Copak to čtete?“

Děti jako jeden opět zvednou hlavy, věnují mu bezvýrazný pohled, první dvě a druhé dvě se podívají na sebe, pak se svorně vrací ke knihám.

Adam (k Cyrilovi): „Nejsou nemocné?“

Cyril (*přijde k němu, levou chytne Adama za límec nebo za oblečení na rameni a zavrčí*): „Dobře mě poslouchej. Uděláš jen jednu chybu – *ukáže mu počet prstů pravé ruky jen jednu!* – a vrátíš se zpátky k ledu. Je ti to jasné?“

Adam (úzkostlivě): „Ano, pane!“

Cyril (pustí jej *s náznakem odmrštění*): „Tak se číň.“ *Otáčí se zase směrem k divákům.*

Adam: *Nejistě spojí ruce před sebou.* „Ale co mám dělat?“

Cyril (vybuchne *s pravou rukou na tváři*): „U všech univerzálií, copak vy jste u vás neměli děti?“ *Natočí se k A.*

Adam se s jistými pochybnostmi obrací k dětem, Cyril se jde uraženě posadit do postraní. S židlí za ním přispěchá šotek.

Dramatická pasáž – pokus o navázání kontaktu s dětmi. Adamovu počáteční sebejistotu střídá naprostá absence sebedůvěry až beznadějí a strach z Cyrila.